

Kauko Sipponen : Lausunto hallituksen esityksestä 106/2009 vp laiksi ampuma-ase lain ym. lakien muuttamisesta

Muutaman vuoden sisällä Suomessa on sattunut pomminräjähdys Myyrmäen ostoskeskuksessa sekä koulusurmat Jokelassa ja Kauhajoella. Tekijänä on ollut nuori henkilö. Laajaa kansalaiskeskustelua on käyty tiedotusvälineissä, kokouksissa ym. Miten tällainen on mahdollista, olisivatko tämänkaltaiset tapahtumat tulevaisuudessa estettävissä?

Monet pitävät tekijöitä eri tavoin häiriytyneinä. Toiset muistuttavat joukkotiedotusvälineiden pursuavan väkivaltaa sekä tarjoavan mahdollisuuden esitellä omalla nimellään tuhoisia ajatuksia saaden ohjausta ja kannatusta. Tragedioiden syistä ja estämismahdollisuuksista ei kuitenkaan olla lähimainkaan yksimielisiä. Ennakkovalvonnassa halutaan välttää George Orwellin ajatuspoliisia.

Tapahtumat ovat saaneet yleisestä järjestyksestä ja turvallisuudesta vastaavan sisäasiainministeriön valpastumaan ja etsimään lisää keinoja julkiselle vallalle turvallisuuden ylläpitämiseksi. Tavallisesti oppia haetaan myös ulkomailta. Hyviä vertailukohteita löytyy esimerkiksi Yhdysvalloista ja Saksasta, joissa koulusurmat jatkuvat viranomaisten ollessa ymmällään. Yhdysvalloissa on alettu turvautua turvamiehiin kouluissa.

Yhdysvalloissa voimakkaasti lobbaava ja muutenkin vaikutusvaltainen Rifle Association pitää aseiden kantoa ja käyttöä kansalaisen perusoikeutena suomalaisesta näkökulmasta varsin pitkälle. Yhdistys huomauttaa, että ase ei sinänsä tee tuhoa vaan sitä käyttävät ihmiset. Tällä väitteellä on prima facie merkityksensä, vaikka siitä ei tehtäisi yhtä pitkälle meneviä johtopäätöksiä kuin yhdistys .

Ensi sijassa olisikin pyrittävä vaikuttamaan aseiden käyttäjiin ja heidän ympäristöönsä. Tämän ohella on harkittava toimenpiteitä aseiden käytön rajoittamiseen tai kieltämiseen. Lisäksi on tutkittava, olisiko tehtävä muita muutoksia ampuma-aseita ja -tarvikkeita koskeviin säännöksiin. Hallituksen antamaan aselain (1/1998) muutosehdotukseen sisältyy em. toimintoja sisältäviä keinoja.